

Umbrela

Theodorei Pătrașcu

Theodora Pătrașcu, actriță de pe vremea începutului Teatrului Național, a fost o femeie frumoasă și, după cum se va vedea, și... hotărâtă.

La început a jucat în „travesti“, mai apoi roluri de cochetă. Fără să fie un element de primul ordin, a fost, cum se spune, o „utilitate“. Avea însă naivități, poate din cauza lipsei ei de cultură, ceea ce o făcea să „marșeze“.

Jucând în nu știu ce piesă, criticul dramatic Frédéric Damné, figură proeminentă a Bucureștilor culturali de odinioară, a făcut oarecare rezerve asupra interpretării sale. Bineînțeles că Damné, care cultiva un ton moderat, n-a exagerat nici de data aceasta, limitându-se strict la aprecieri asupra jocului actriței.

Colegii, cunoscând temperamentul repezit al Theodorei Pătrașcu, urmărind să se amuze, au întărit-o.

— Se poate, Tudorițo dragă, să te lași așa să te injure ăla ? Și tu nu spui nimica ?

— Da' nu m-a-njurat chiar așa !

— Cum nu te-a-njurat ? — se miră, prefăcut, un „intrigant“ — n-ai înțeles tu...

— Și ce să-i fac ?

— Cum ce să-i faci ? Să-l înveți minte !

— Ias' că-i arăt eu !

Actrița a luat-o d-a bună și și-a pus în cap să se răzbune pentru reparația... onoarei.

Întimplarea a făcut ca tocmai în seara cind Theodora Pătrașcu luase bizara hotărâre, să fie premieră la Teatrul Național, cu toți criticii în păr.

A dat buzna în căutarea criticului care o „insultase“. Dintr-o privire l-a descoperit : Damné se afla la bufet de vorbă cu un confrate : ciocnea un pahar. Fără altă introducere, Tudorița a început să-l croiască pe Damné cu umbrela pînă a rămas în mînă cu un cap de gîscă, — minerul frumoasei umbreluțe.

Damné — ce era să facă ? — s-a lăsat ciomăgit, mai bine spus „umbrelat“, fără să protesteze prea mult : avea ca adversar o doamnă și chiar în asemenea penibilă situație, omul, binecrescut, voia să arate că e cavalier.

A doua zi, cronicarul a adăugat un post-scriptum la obșnuitul său articol : „În ceea ce privește talentul d-nei Theodora Pătrașcu, regretăm că de acum înainte nu ne vom

mai putea ocupa de el, întrucît, după cum sîntem informați, d-sa posedă acasă un bogat stoc de umbrele“.

Elevi cu leafă

Dacă la clasele de „artă dramatică“ ale Conservatorului nu a fost niciodată lipsă de elevi, în schimb la unele clase ale secției muzicale elevii au fost mult mai puțin numeroși, lucru ce uneori punea în serios pericol însăși existența unor catedre. În asemenea situație, profesorii erau nevoiți să umble după elevi.

O întimplare revelatoare în această privință.

Era profesor de contrabas la Conservator un muzicant valoros, Mezides.

În primul an de funcționare, Mezides a avut doi elevi. Și-a dus așa clasa, ocupîndu-se intens de acești elevi. Dar, probabil, de mult ce s-a ocupat de ei, s-au plictisit elevii și astfel, în anul următor, au renunțat să se mai dedice nobilei arte a contrabasului, încît profesorul a rămas fără elevi.

Și cum alți amatori nu s-au arătat, Mezides era amenințat cu desființarea catedrei, din lipsă de elevi.

Profesorul, disperat, a început vinătoarea de elevi. S-a gîndit mai întîi la Constantin Nottara, pe vremea aceea elev în anul al doilea în clasa unică de artă dramatică a lui Ștefan Vellescu :

— Nu vrei să înveți contrabasul ? Ia întrebă Mezides, cu accentul său grecesc.

— Dar eu n-am talent la muzică.

— Ce-are a face ; vii la mine la clasă și te-nvăț eu să cînți că n-are ce să-ți strice. Hai, fă-mi plăcere, zău, că mata ești băiat bun !

— Aș veni, dar nu prea am timp, domnule profesor !

— Vîno, te rog, că-mi pierd catedra ! Uite, ea să nu spui că sînt om rău, eu îți fixeș și o lefșoară.

Elevul de conservator Nottara a făcut pe placul lui Mezides și s-a înscris și la clasa de contrabas, bineînțeles refuzînd leafa fixată de profesorul în căutare de elevi.

Venea în fiecare zi cîte o jumătate de oră la clasă și zgîria coardele groase.

Și astfel Mezides a putut să-și mențină catedra, mai ales că în anul următor s-au mai găsit doi elevi amatori (dar aceștia cu leafă) pentru clasa de contrabas.